

פ ר ו ט ר ק ו ל מ ס' 60/ב

מישיבת ועדת החוקה, חוק וטשפט
שהתקיימה ביום ב', ש' בתמוז תשי"ז - 8.7.57 בשעה 10.30.

- נוכחו :
- נ. ניר - היו"ר
  - ב. אזניה
  - ס. אונא
  - ט. כגין
  - ד. בר-רב-האי
  - ז. ורהפטיג
  - ש. יוניצ'מן
  - ס. סנה
  - ש. רוזנברג
  - י. שופטן

סוזמנים : פ. רוזן - שר הטשפטים
ח. כהן - היועץ הטשפטי
ה' רוזנטל - משרד הטשפטים

- סדר-היום :
1. חוק הכרה בפסקים זרים ואכיפתם.
  2. חוק לתיקון פקודת בתי-הסוהר.

היו"ר נ. ניר: אני פותח את הישיבה.

עלי להודיע לחברי הועדה כי ועדת הכנסת החליטה להעביר אלינו את החוק לתיקון פקודת בתי-הסוהר.

1. חוק הכרה בפסקים זרים ואכיפתם.

סעיף 11(ב).

ח. כהן: אני רוצה להציע לכם שתי אלטרנטיבות במקום סעיף קטן (ב). האלטרנטיבה הראשונה הולכת בעקבות חוק ההסדרה:

"הותנה בין ישראל לבין מדינה זרה בהסכם בדבר אכיפת פסקי-חוק: - (1) כי רק פסקים הניתנים על-ידי בית-משפט שהיה מוסמך לפי דינה המדינה האוכפת יוכרזו אכיפים; (2) כי הטועד להגשת הבקשה לאכיפה יהיה אחר טזה שנקבע בסעיף; (3) כי יונהגו סדרי דין סיוחדים בבקשות; (4) כי יהא פטור מתשלום אגרות בית-משפט או מפקדון להבטחת הוצאות; - ינהגו כמותנה, על אף האסור בחוק זה או בכל חוק אחר."

האלטרנטיבה הסניה היא בעקבת חוק העזרה הטשפטית למדינות זרות: "הוראות בעניינים המפורטים להלן, שנקבעו בהסכם בין ישראל לבין מדינה זרה ושהותקנו תקנות לביצוען, בין לפני תחילתו של חוק זה ובין לאחר טכן, יהיה להן תוקף של דין, על אף האסור בחוק זה או בכל חוק אחר. (1) אכיפת פסקים הניתנים על-ידי בית-משפט במדינה זרה רק אם היה מוסמך לפי דינה המדינה האוכפת; (2) מועדים להגשת בקשות לאכיפה; (3) סדרי דין סיוחדים בבקשות; (4) פטור מתשלום אגרות בית-משפט או מפקדון להבטחת הוצאות."

הייתי אוסר שהנוסח הראשון יותר פשוט ויותר בהיר.

אני מציע למחוק את הטלים "לטרות האטור בחוק זה או בכל חוק אחר", ועל כל פנים, למחוק את הטלים "או

ז. ורהפטיג:

בכל חוק אחר."

הוחלט: לקבל את הנוסח הראשון שהוצע על-ידי היועץ המשפטי, בתיקון טל ח"כ ורהפטיג, ז"א, במחיקת הטלים "או בכל חוק אחר". נוסח הטעיף יהיה כך:

"הותנה בין ישראל לבין מדינה זרה בהסכם בדבר אכיפת פסקי-חוץ: -

- (1) כי רק פסקים הניתנים על-ידי בית-משפט שהיה מוסמך לפי דינה המדינה האוכפת יוכרוזו אכיפיים.
- (2) כי המועד להגשת הבקשה לאכיפה יהיה אחר מזה שנקבע בטעיף.
- (3) כי יונהגו סדרי דין מיוחדים בבקשת.
- (4) כי יהא פטור מתשלום אגרות בית-משפט או מפקדון להכנת הוצאות; -

ינהגו כמותנה, על אף האמור בחוק זה."

בנוגע להכרה, הייתי מעדיף ררויזיה בהחלטת הוועדה בענין זה, אבל אם הוועדה אומרת על החלטתה, אני

ח. כהן:

מציע נוסח זה:

"התעוררה בבית-משפט או בבית-דין שאלה בדבר תקפו של פסק חוץ, רשאי בית-המשפט או בית-הדין להכיר בפסק החוץ אם נראה לו כי סן הדין והצדק לעשות כן."

אני מציע נוסח זה: "לא יוכר פסק זר אלא אם כן הוא בר-אכיפה במדינתנו."

ז. ורהפטיג:

אם מדובר על הכרה, ברוב המקרים זה ענין טאינו בר-אכיפה.

ה' רוזנטל:

הצעת ח"כ ורהפטיג אומרת כי אם ניתן פסק-דין במדינה זרה, ובין-המשפט באותה מדינה לא היה מוסמך לתתו, אין לבית-המשפט כאן רשות להכיר בו. אני מציע לקבל גם את הצעת היועץ המשפטי וגם את הצעת ח"כ ורהפטיג. מוסר, ההכרה יכולה להיות רק אם קיימים התנאים הדרושים לסם אכיפה, ולאחר זאת, תהיה דיסקרציה מלאה לבית-המשפט.

ש. רוזנברג:

אני מציע שני נוסחים: האחד "לא יוכר בישראל פסק זר אלא אם כן נתמלאו בו התנאים הנדרשים לפי חוק זה לאכיפתו". נוסח שני: "רשאי בית-משפט בישראל להכיר בפסק זר אם נתמלאו בו התנאים הנדרשים לפי חוק זה לאכיפתו".

ז. ורהפטיג:

המדובר הוא בהכרה אינצידנטאלית, ונדמה לי כי הנוסח שהוצע על-ידי היועץ המשפטי נותן לבית-המשפט את האפשרות להכיר או שלא להכיר. בית-המשפט ינהג כזהירות, ואם תבוא טענה שבית-המשפט הזר לא היה מוסמך לדון בענין, בית-המשפט כאן יקח זאת בחשבון.

ד. בר-רב-האי:

כשהשאלה מתעוררת אינצידנטלית, יש לבית-המשפט חופש רב לפי הצעתי. המדובר הוא על הכרה שהיא פסק-דין.

ז. ורהפטיג:

הינו"ר נ. ניר: אם הכרה ואכיפה זה היינו הך, לטעם מה להפריד ביניהם? כנראה שיט הבדל בין שני הדברים. אכיפת פסק-דין פירושה עשייתו לבר-ביצוע. הכרה בפסק-דין היא סקרית, טבלי שהוא נעשה על-ידי ההכרה לבר-ביצוע.

ח. כהן: הטטסלה הציעה שלא להבדיל בין הכרה ואכיפה, ולתת לבית-הטטפט סטכות להכיר בפסקי-דין באותם הטקרים בהם ניתנת לו סטכות לאכוף אותם. זוהי ההצעה אותה מציע חבר הכנסת ורהפטיג. אני סוכנעתי על-ידי הטענות שנשמעו בוועדה שיט טקרים בהם דרושה הכרה ואין צורך באכיפה, ואלה הם הטקרים בהם הפסק אינו ניתן להוצאה לפועל אלא הוא רק קובע סטטוס או שהוא פסק הצהרתי. והטאלה היא אינצידנטאלית. ולדוקא לגבי הכרה אינצידנטאלית לא יתכן לדרוש טבעלי-הדין כל סייג סדרטנו לגבי הטקרה טבו נדרשת ההוצאה לפועל של פסק-חוץ. כשההכרה היא אינצידנטאלית ואינה טטרה כשלעצמה, אני טטכים עם טענתו של חבר הכנסת יוניצ'מן. וחבר הכנסת ורהפטיג אינו צודק כשהוא אומר טאם ההכרה היא אינצידנטאלית, יט לבית-הטטפט דטות לקבל כל פסק-דין. לגבי טטטכים יט הוראה יוצאת טן הכלל, והיא בחוק כתוב, אבל לא כן לגבי פסקי-דין. ולכן טן ההכרה להכניס כאן הוראה ספורטת. אינני חוטב טהנוסח טהצעתי אותו יכול לגרום לאיזו תקלה או טיוות-דין.

ז. ורהפטיג: אם כך, צריך להוסיף: "התעוררה בבית-טטפט או בבית-דין, אגב דיון בענין אחר -", וכן להוסיף בסוף: "כי טן הצדק והיוטר לעטות כן לגבי הענין הנדון".

ח. כהן: אני טוכן להטכים לנוסח זה: "התעוררה בבית-טטפט או בבית-דין, אגב בירור ענין הנטצא בטטכותו, טאלה בדבר תקפו של פסק-חוץ, וטאי בית-הטטפט או בית-הדין להכיר בפסק החוץ לענין התלוי ועומד בפניו, אט בית-הטטפט או בית-הדין רואים טטן הדין והצדק לעטות כן".

י. טופטן: לי נראה יותר הנוסח הראטון של היועץ הטטפטי, בלי התיקונים שהוצעו על-ידי ח"כ ורהפטיג.

הוחלט: לקבל את הנוסח האוטר: "התעוררה בבית-טטפט או בבית-דין אגב בירור ענין הנטצא בטטכותו, טאלה בדבר תקפו של פסק-חוץ, וטאי בית-הטטפט או בית הדין להכיר בפסק החוץ לענין התלוי ועומד בפניו, אט בית-הטטפט או בית-הדין רואים טטן הדין והצדק לעטות כן".

הטתיגות לי. טופטן לנוסח שהוצע על-ידי היועץ הטטפטי, בלי התיקונים שהוצעו על-ידי ח"כ ורהפטיג.

ה' דרזנטל: בטעיף הטטטיך אט טר הטטפטים להתקין תקנות, צריך לטחוק אט הטיפא: ובין בטאר בדבר סדרי דין, ובדבר אגרות בית-הטטפט.

ח. כהן: זה נטצא עכטיו בחוק בתי-הטטפט.

הוחלט: לקבל את ההצעה לטחוק אט הטלים "ובין הטאר בדבר סדרי דין, ובדבר אגרות בית-הטטפט".

2. חוק לתיקון פקודת בתי-הסוהר.

סעיף-טו (א).

ט. יוניצ'טון: אני מציע במקום 96 סעות - 7 ימים. אם הסדובר באבל, הזמן הדרוש הוא שבעה ימים.

אשר לטיפא סל הסעיף, הסר אשר סיהיו אלה סקרים יוצאים טן הכלל. אם הכוונה לכך שהחופסה הוסגה במירסה, צריך לכתוב כי בסקרים אלה אפשר יהיה להאריך את תקופת הטאסר.

ז. ורהפטיג: אני מציע להוסיף אחרי הטלים "96 סעות": "ואם לרגלי חגים או טאורעות טטפחתיים - עד שבעה ימים". כטו-כך אני מציע לטחוק את הטלים "אלא אם הסר הורה על כך".

ט. כנין: הטלים "בתנאים סיראו לטר" אינן נראות לי. אפשר לקבוע כללים לבתינת חופסה כזאת. אני מציע שלא להכניס הגדרה של תנאי חופסה כזאת, כי קסה לטצוא לכך הגדרה, אבל אני מציע לטחוק את הטלים "בתנאים סיראו לטר".

לפי נוסח זה צריך הסר לחכות להטלצת נציב בתי-הסוהר כדי לתת חופסה כזאת. אני מציע לכתוב פסוט: "טר הטטטרה רטאי לתת לאסיר חופסה טיוחדת שלא תעלה על 96 סעות". אפשר אולי להוסיף שהוא יעסה זאת בהתיעצות עם נציב בתי-הסוהר. אבל אין לככול את הדבר לסקרים בהם יש הטלצה של נציב בתי-הסוהר. אני טצטרף להצעה להאריך את התקופה ל-7 ימים.

אני מציע שהכלל יהיה שהחופסה הזאת לא תיחטב לאסיר. אבל אני חוטב שבסקרים טיס להוסיף את התקופה הזאת על תקופת טאסרו של האסיר, צריכה להחליט על כך ועדת הסחרורים.

י. טופטון: גם אני כעד הארכת תקופת החופסה, אבל אני מציע לכתוב זאת בטעות, כי להטאיר אפשרות לתת לאסיר גם חופסה של כטה סעות, במקרה הצורך.

אשר לטלים "בתנאים סיראו לטר", אינני טסכים עם חכר הכנסת בנין. צריך לאפטר את הדבר הזה לטר, על-טבת טטטטר גדול יותר של אסירים יוכלו ליהנות טן הסעיף הזה. אני חוטב שהתוספת הזאת היא לטובת האסיר.

אני מציע נוסח זה: "טר הטטטרה רטאי לתת לאסיר, בתנאים סיראו לו, חופסה טיוחדת שלא תעלה על ... סעות. תקופת טאסרו של האסיר לא תוארך בטל חופסה זו אלא בהחלטת ועדת הסחרורים".

ד. בר-רב-האי: אני טסכים לכתיקת הטלים "על-פי הטלצת נציב בתי-הסוהר" לטעסה זה טטילא יהיה בה-לצתו, אבל אפשר לטחוק זאת.

אני טסכים להארכת התקופה לטבעה-טמונה ימים, וטסכים טטוטב לטוב זאת בטעות.

טצד טבי צריך לאפטר את התוספת של "אלא אם הסר הורה על כך", טפני טיס סקרים, בעיקר בתקופת טאסר קצרות, בהם הדבר הכרחי.

חוק לתיקון פקודת בתי-הסוהר.

ט. סנה:

אני מציע בוסח זה: "שר המספטים רשאי, על-פי בקשת אסיר, באמצעות נציב בתי-הסוהר, לאשר לו בתנאים שייראו לשר חופסה טיוחדת שלא תעלה על סמונה ימים. תקופת מאסרו של האסיר לא תוארך בטל חופסה זו אלא אם השר הורה על כך בסעת איסור החופסה".

הנוסח שלפנינו אומר שלסלילה האינסטנציה הסופית הוא נציב בתי-הסוהר, ואני רוצה להסאיר בידי השר את הסטכות להחליט לחיוב או לסלילה. אך מאחר שאני מציע את שר המספטים במקום שר הטטטרה, אינני רוצה להוציא מכאן לגטרי את סטכות הטטטרה ונציב בתי-הסוהר.

נראה לי שהכרחי להסאיר את הטלים "בתנאים שיראו לשר", מפני שאחרת זה יכול להיות ניטוק להחלטה שלילית.

נראה לי שיש לתת לשר אפשרות להאריך את תקופת המאסר בעקבות חופסה כזאת, בעיקר כאשר תקופת המאסר קצרה. אולם יש לטבוע אפשרות שהארכת תקופת המאסר תבוא כנקטה על התנהגותו של האסיר אח"כ בבית-הסוהר. לכן אני מציע שהדבר ייקבע בעת איסור החופסה.

חוטבני סטיותר להסביר מדוע אני מציע את שר המספטים במקום שר הטטטרה.

ט. רוזנברג:

לא נראה לי שהארכת תקופת המאסר תיקבע בטעת איסור החופסה. הדבר יכול לבוא כתוצאה מהתנהגותו של האסיר בטעת החופסה. הרי החופסה הזאת אינה זכות אלא חסד. ואם כתוב כי תקופת מאסרו לא תוארך, הרי ברור שזהו הכלל, ורק אח"כ באה האפשרות של היוצא מן הכלל.

ב. אזניה: יש לי ספיקות בנוגע להארכת החופסה.

הייתי מציע לכתוב: "שר הטטטרה רשאי לתת לאסיר חופסה בתנאים ולפי סדרים שייראו לשר".

ח. כהן: זה כלול.

ב. אזניה:

אני חושב שההוראה הזאת מופרזת אם אין טבנים אותה בתקופת המאסר. אסיר שבדון לתקופת מאסר ארוכה, יכול לברוח בזמן החופסה, ומצד שני, אם הוא נאסר לתקופה ארוכה, ז"א שהעבירה שהוא ביצע היא פטע, ואינני חושב שבסקרים כאלה צריך לאפשר לו לצאת לחופסה כזאת. הצעתי היא להגביל זאת לעונש מאכטיטלי של טבע סבים.

ס. אונא:

סעיפים 72-77 חלים על הטקרה הזה. ואינני טבין אם בטלים "בתנאים שיראו לשר" הכוונה היא לצמצם את התנאים האטוריים בסעיפים 72-77. אינני טבין מהי ההקלה כאן ומדוע בכלל יש צורך בהוספת תנאים.

הינו"ר ג. נייר:

אדם שטטפטו נסתיים, אך טרם הגיע לבית-הסוהר, מה דינו? הוא עדין אינו בבית-הסוהר.

ט. בנין:

אני מציע שבאסר לטלים "בתנאים שיראו לשר", בחליט לאחר שבדון על סעיף-קטן (ב).

ח. כהן:

לפי החוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה), יש סמכות לשופט לדחות את התחלת ביצוע המאסר, והוא יכול לדחותו כל עוד האיש אינו נמצא בבית-הסוהר ברגע שהאיש נמצא בבית-הסוהר, וחול עליו החוק הזה. ואם כן, אין צורך בכל תוספת.

לדברי ח"כ אונא: בפקודת בתי-הסוהר קיימת הוראה האוסרת כי השר או ועדת השחרורים יכולים להתנות את מתן הרשיון בתנאים מסויימים. אבל הוראה זו אינה מספיקה כדי להסטיף גם את שר המשטרה להתנות תנאים. ומה שנאמר בסעיף-קטן (ב) הוא רק שהפרת תנאים שנקבעו על-ידי שר המשטרה לפי סעיף זה דינה כדין הפרת תנאים שנקבעו תוך כדי מתן הרשיון לפי הסעיפים של פקודת בתי-הסוהר.

כבר נאמר שחוקת "בתנאים שיראו לשר" ו"אלא אם השר הורה על כך" תגרום לכך שהחופשה תינתן רק במקרים נדירים ביותר, כי ברוב המקרים לא יוכל השר להשתמש בטמכותו. בערך אותה תוצאה מושגת על-ידי שחיקת הטלים "על פי הטלצת נציב בתי-הסוהר". ח"כ בגין דיבר על נציב בתי-הסוהר כאילו היה סוהר שתקופת הטנדט או תקופות אחרות. היום רוב הנקשות לחופשה כזאת טובאות על-ידי נציב בתי-הסוהר, וכך גם רוב הנקשות לחנינה או להפחתת העונש. הוא דואג לאסירים, ואינני מתכוון לנציב בתי-הסוהר באופן אישי, אלא למדיניות הקיימת אצלנו בבתי-הסוהר. הייתי מטליץ בפני הוועדה שלא להחליט בשאלה זו מבלי לשמוע את נציב בתי-הסוהר, כי סוף סוף יש לו גישה לענין הזה, וההצעה הזאת הובאה ביזמתו. יש לו גם נסיון בעבודה מעשית, וכדאי לשמוע ממנו לפני שמחליטו בענין זה.

אם השר יקבל את הסמכות הזאת מבלי שיהיה צורך בהטלצת נציב בתי-הסוהר, התוצאה תהיה שהוא יוצף בבקשות אשר לא יוכל לדון בהן, וכל בקשה תועבר מטילא לנציב בתי-הסוהר. הדבר יביא רק להארכה וסירבול בפרוצדורה, דבר אשר בסופו של דבר מתבקם רק באסיר. אם כבר להכניס שינוי בהצעה שלפנינו, הרי מוטב לתת את הסמכות הזאת בידי נציב בתי-הסוהר. אנחנו מציעים לתת לשר המשטרה רק ספני שהכנסת, בחוק לתיקון דיני עונשין (דרכי ענישה) כבר נתנה לשר המשטרה סמכות לשחרר אסיר בתנאים מסויימים על פי הטלצת נציב בתי הסוהר, וחשבנו שההוראה הזאת תשתלב עם אותה ההוראה.

ש. רוזנברג:

אולי נכתוב: בהתייעצות עם נציב בתי-הסוהר?

ח. כהן:

אין לזה טעם, כי נציב בתי-הסוהר כפוף לשר המשטרה.

ז. ורהפטיג:

אני מציע: לפי בקשת האסיר או על פי הטלצת נציב בתי-הסוהר.

ח. כהן:

אין לזה טעם, מאחר שנציב בתי-הסוהר הוא אדם אשר צריך לדעת אם לתת או לא לתת לו את סבוק.

אני מאוד סהסס בענין ההארכה של תקופת החופשה. נציב בתי-הסוהר הציע לממשלה 72 שעות. הצורך בכך התעורר כאשר אשת האסיר צריכה היתה לעבור ניתוח, כאשר היתה קבורת האב או טשה דומה. אף אסיר לא חלם על שבעת ימי אבל. היו מקרים שאב רצה להיות נוכח בבר-מצווה של בנו או בליל הסדר. אף פעם לא עלה על הדעת שאסיר יבלה שבוע שלם מחוץ לבית-הסוהר. בממשלה החליטו להאריך זאת ל-96 שעות ספני שחששו ש-72 שעות לא יספיקו לאסיר להגיע הביתה, בטקרה שיש באמצע שבת. אבל אינני חושב שיש מקום להאריך זאת לשבעה-שונה ימים. ראיתי חוקים רבים של ארצות אחרות, ביניהם חוקים בהם ניתנת אפשרות לחופשה כזאת, כמו שוודיה או שווייצריה, אבל תמיד הטדובר הוא רק על סוף שבוע. חופשה של שבעה-שונה ימים - דבר כזה אינו קיים בעולם כולו.

ח. כהן: אשר להצעת ח"כ אזוביה, הייתי מבין לו היה מציג הצעה הפוכה. דוקא לאנשים היושבים במאסר 15 שנה, אולי צריך לאפשר חופשה של שבוע ימים. אדם היושב בבית-הסוהר בסך הכל כמה חדשים, צריך לסלחו החוצה לכמה ימים, ועוד מבלי להאריך את תקופת מאסרו בגלל זה? סוף סוף הסדור הוא בפסק-דין של בית-משפט, הקובע כמה זמן צריך האיש לסבת במאסר. לא יתכן שהחלטות הטבעת תעשה מפסק-הדין חוכא ואטלולא. אנחנו רוצים שהאפשרות הזאת תינתן לשר המשטרה על-מנת שיוכל להסתמס בה בכל מקרה שיש צורך בכך, אבל לא על-מנת לסנות את סדרי בתי-הסוהר ולסנות פסקי-דין של בית-המשפט.

הנחלט: 1. לדחות את הצעת ט. סנה האוטרת שהסטכות הניתנת בחוק זה תהיה בידי שר המשפטים במקום בידי שר המשטרה.

המתייגות לט. סנה.

2. לדחות את הצעת ט. בגין לסחוק את הטלים "על פי הטלצת נציב בתי-הסוהר".

המתייגות לט. בגין.

3. לפי"א את הצעת ש. רוזנברג האוטרת לכתוב: "לפי בקשתו של האסיר שתועבר על-ידי נציב בתי-הסוהר, או על-פי הטלצת נציב בתי-הסוהר".

המתייגות לשר המשטרה.

4. לדחות את ההצעה לקבוע כי החופשה לא תעלה על 96 שעות, כהצעת המטסלה.

המתייגות לשר המשטרה.

5. לדחות את הצעת ז. ורהפטיג האוטרת להוסיף אחרי הטלים "96 שעות": "ואם לרגלי חגים וטאורעות מספחתים, חופשה טיוחדת לתקופה עד 8 ימים".

6. לקבל את ההצעה האוטרת כי במקום "96 שעות" תיקבע תקופה מסטיטלית של שבעה ימים.

7. לדחות את ההצעה לסחוק את הטלים "אלא אם הסר הורה על כך".

8. לקבל שתי גירסות בסאלה בידי מי תהיה הסטכות לאטר חופשה לפי סעיף זה:

גירסה א': בידי שר המשטרה, כהצעת המטסלה;
גירסה ב': בידי ועדת הסחרורים, כהצעת ח"כ בגין.

9. לדחות את הצעת ט. סנה, האוטרת כי במקרה ותקבל בכנסת גירסה א', יווספו בסוף הסעיף הטלים: "בזמן מתן האיסור".

המתייגות לט. סנה.

הנוסח "לא תוארך בשל תקופה זו" אינו נראה לי. צריך לכתוב שהכוונה לאפשרות להאריך זאת

ד. בגין:

לאותה תקופה של החופשה.

ח. כהן: אפטר לכתוב: "מתקופת המאסר לא תנוכה תקופת החופשה, אלא אם הסר הורה על כך".

הנחלט: לקבל את ההצעה לכתוב במקום "לא תוארך תקופת מאסרו בסל תקופה זו" - "תקופת החופשה לא תנוכה מתקופת המאסר אלא אם הורה על כך".

סעיף-קטן (ב).

היו"ר נ. ניר: מאחר שאין מבטלים את הסעיפים האלה בפקודת בתי-הסוהר, הרי אפילו אם לא נכתוב "בתנאים שייראו לסר", הוא יוכל לקבוע להם תנאים.

ח. כהן: בקביעת תנאי החופשה אין הסר יכול לתת הנחיות לבית-המספט. זאת יכול לעשות רק החוק. וצריך לאפטר לבית-המספט, אם האיט אינו חוזר לבית-הסוהר או אם הוא מפר אחד מתנאי החופשה, להוציא נגדו פקודת מעצר, המאפשרת למסטר להחזירו לבית-הסוהר.

ס. בגין: אני מציע לוותר על הטלים "בתנאים שייראו לסר" בפסקה (א) ולהוסיף פסקה (ג) האוטררת: "ניתנה חופשה לאסיר, וסאי סר המסטר להסחר את האסיר טן התנאים הקבועים בסעיפים 72-76 או טקצתם, או להוסיף עליהם".

ח. כהן: אני טוכן לקבל זאת, אבל אפטר להוסיף זאת לסעיף קטן (ב): "לא קבע סר המסטר בצו לפי סעיף-קטן (א) תנאים אחרים, יחולו הוראות הסעיפים 72-77 לפקודה, בסינויים הטחוייבים לפי הענין, על חופשה סניתנה לפי סעיף זה".

ז. ורהפטיג: אהלי תסכים להוסיף: "כרסיון להתהלך חופטי או כרסיון לחופס טוגבל".

ח. כהן: אפטר להוסיף: "ולענין הסעיפים האמורים יראו את החופשה כרסיון לפי סעיף 71".

הנחלט: 1. לקבל את ההצעה להוסיף בסעיף-קטן (ב) את הטלים "לא קבע סר המסטר בצו לפי סעיף-קטן (א) תנאים אחרים, יחולו הוראות הסעיפים 72-77 לפקודה, בסינויים הטחוייבים לפי הענין, על חופשה סניתנה לפי סעיף זה".

2. לקבל את הצעת ז. ורהפטיג להוסיף בסוף הסעיף: "ולענין הסעיפים האמורים יראו את החופשה כרסיון לפי סעיף 71".

פ. רוזן: האם ברור כי סר המסטר יכול גם לבטל את הרסיון?

ח. כהן: כן.

מאחר שהוועדה הכניסה בחוק זה סינויים רבים, וסר המסטר איננו נוכח, אני רואה כחובתי להביא את הדבר עוד פעם בפני המטלה. ואבקס שהות לכך, לפני שהחוק טובא לקריאה סניה וסלישית.

היו"ר נ. ניר:

בקשר עם חוק בתי-המשפט, פנה אלי ח"כ סנה
וביקס, מאחר שסיעתו לא הגישה הסתייגויות
לחוק, לאפשר לה, לפי סעיף 62(א)(3) של התקנון למסור בכנסת הודעה לפני
הקריאה הסליטית של החוק.

ב. אזניה:

אני מציע לוועדה שלא לתת את הסכות הזאת.
לח"כ סנה יש אפשרות להגיש הסתייגויות ובשעת
הנטקטן להגיד מה שיש לו להגיד. אין אנחנו צריכים לאפשר לו למסור הצהרה
על החוק כולו, רק לפני שהוא לא השתתף בישיבות בהן דנו על החוק. איש
לא הפריע לו להשתתף בישיבות הוועדה.

ד. סנה:

הגשתי את בקשתי זו בישיבה אשר בה בדונו
התיקונים האחרונים בחוק בתי-המשפט, ולא הגשתי
הסתייגויות רק לפני שאני טעדיף צורה זו של מסירת הודעה. אין זה ענין
של גזילת זמנה של הכנסת. את הזמן יכולתי להשיג על-ידי הגשת הסתייגויות.
אבל לפי עמדתנו בחוק זה, היינו רוצים לרכז את ההנטקה לאחר ההצבעה על
ההסתייגויות. לא אנחנו מסצאנו את הסעיף הזה בתקנון. הוא לא נוצר לצורך
הסיעה הקומוניסטית או לצורך חוק בתי-המשפט. הוא נוצר כדי לאפשר לסיעה
להשתמש בבדיחה הזאת, ואין זה לפני שלא השתתפו בדיון על החוק. כטוב, אם
אם הוועדה לא תאפשר לנו את הדבר, אני אגיש הסתייגויות. אבל גם התקנון
נותן לסיעה אפשרות כזאת, אינני מבין מדוע צריך להפריע לה לבחור באותה
צורה שהיא רוצה בה, מבין הצורות שהתקנון מאפשר לה.

ש. דונברג:

אני מבין שח"כ סנה וסיעתו מתנגדים לכל החוק,
והדרך הפשוטה היא להגיש הסתייגות לחוק את שם
החוק. כי אני מבין שכונת אותו סעיף בתקנון היתה לאפשר את הדבר לאלה שלא
היתה בידם אפשרות להכניס הסתייגויות. הדבר חשוב לנו מבחינת התקדים שיווצר
בענין זה. אם חבר הוועדה מסכים לחוק, יו"ר הוועדה מדבר בשטו. אם הוא
מסכים לטקצתו ואינו מסכים לטקצתו, יש לו אפשרות להגיש הסתייגות. ואם
הוא מתנגד לכיוון של החוק ולא לכל בקודה ובקודה בו, הוא צריך ללכת, לדעתי,
בדרך של הכנסת הסתייגות לטחיקת שם החוק.

ט. סנה:

זה איננו טכני. אני חושב שצריך להשאיר את
הבדיחה בידי כל סיעה.

י. שופמן:

הסעיף עליו מסתמך ח"כ סנה מכוון לקרים יוצאי
דופן ולא לקרים רגילים. הדרך הרגילה היא
הגשת הסתייגויות. ולא יתכן לאפשר לסיעה ללכת בדרך זו רק לפני שלא השתתפה
בדיוני הוועדה ובאה רק ברגע האחרון. הרי לולא התיקונים שהכנסנו בשלב
האחרון, היתה סיעה זו טאבדת בכלל את האפשרות להופיע בענין זה בכנסת.
אינני סבור שיש לתת לסיעה פרט על כך שהיא כל הזמן לא השתתפה בדיוני הוועדה.

ט. סנה:

לדעתי, זה ענין של הגינות לאפשר לסיעה להשתמש
באפשרויות הנתונות לה לפי התקנון. והיו כבר
סקרים שהלכנו בדרך זו. אין זה מכבוד לעשות זאת בצורת הגשת הסתייגויות.

ב. אזניה:

הענין אינו בכך שהטציע הוא נציג הסיעה
הקומוניסטית. הסעיף הזה הוא חידוש, והורתו
ולירתו בנסיונות של ועדת הכספים. היו סקרים שסיעות הגישו הסתייגויות,
ואסרו להן: מדוע להגיש הסתייגויות, אולי טוב שבטקום זאת תמסרו הודעה.
ההגיון שבטענין הזה היה למנוע את ההכרח להסתייג מאלה שמוכנים לוותר על
הסתייגותיהם, מתוך הסתייגות כללית לחוק. חבר הכנסת סנה רוצה ללכת בדרך
הפוכה. הוא מסתייג מדברים רבים בחוק, ובטקום זאת רוצה למסור הודעה. אין
זו בעיה של זמן, אלא שאין אנחנו יכולים ליצור תקדים של מסירת הודעה בטקום
שאין התנגדות להגשת הסתייגויות.

הוחלט: לדחות את ההצעה לאפשר לסייעה הקומוניסטית של להגיש הסתייגויות לחוק בתי-המספט, ובמקום זאת למסור בכנסת הודעה לפני הקריאה השלישית של החוק.

היו"ר נ. ניר: נשארו לנו שבע ישיבות עד לפגרה, והשאלה היא מה יהיה סדר עבודתנו בהן.

ש. רוזנברג: בגלל חוק בתי-המספט נגזלה ישיבה אחת מחוקי-היסוד. אינני טרחיק לכת נחבר הכנסת איכילוב ואינני מציע לקיים את כל הישיבות עד לפגרה רק לחוקי-היסוד, אבל אני מציע שנחזיר את הישיבה שנלקחה לחוק בתי-המספט, על-ידי כך שבסבוע הבא נקיים שתי ישיבות שיוקדשו לחוקי-היסוד. לאחר זאת נקיים ישיבה אחת לחוקי-יסוד וישיבה אחת לעניינים הרגילים, ונתחיל באחד החוקים העומדים לפנינו.

הוחלט: לקבל את ההצעה האוטרת שבסבוע הבא יוקדשו שתי הישיבות לחוקי היסוד.

הישיבה נבעלה בטעה 13.00.